

Гапей М.Ю. ПД-21

Тема роботи: «Функціональні ряди та ряди Фур'є»

Мета роботи: навчитись розкладати функції в ряд Тейлора та в ряд Фур'є, використовуючи програму Maxima.

Варіант 5

Завдання 1. Знайти область збіжності функціонального ряду

$$\sum_{n=1}^{\infty} \frac{3^n \cdot (n+1)^4}{(n+2) \cdot (x^2 + 3x + 3)^n}.$$

Завдання 2. Знайти перші 6 доданків ряду Тейлора для функції $f(x) = \frac{e^x - 2}{x^2 + 1}$ в точці $x_0 = 1$. Записати частинну суму $S_6(x)$. Побудувати графіки функцій $f(x)$ та $S_6(x)$ в околі точці x_0 в одній системі координат.

Завдання 3. Розкласти функцію $f(x) = \frac{x+1}{x^2+1}$ в околі точці $x_0 = -1$ в ряд Тейлора.

Завдання 4. Розкласти в ряд Фур'є функцію $f(x) = x^2 - x + 1$ на інтервалі $(-2; 2)$.

1. Знайти загальні вирази для коефіцієнтів a_0, a_n, b_n в явному вигляді.
2. Знайти числові значення коефіцієнтів $a_0, a_1, b_1, a_2, b_2, a_3, b_3, a_4, b_4, a_5, b_5$.

Завдання 1. Розв'язок:

Застосуємо ознаку Даламбера.

```
(%i1) a(n,x):=3^n*(n+1)^4/((n+2)*(x^2+3*x+3)^n);
```

```
(%o1) a(n,x):=3^n*(n+1)^4/((n+2)*(x^2+3*x+3)^n)
```

```
(%i2) dalamb: a(n+1,x)/a(n,x);
```

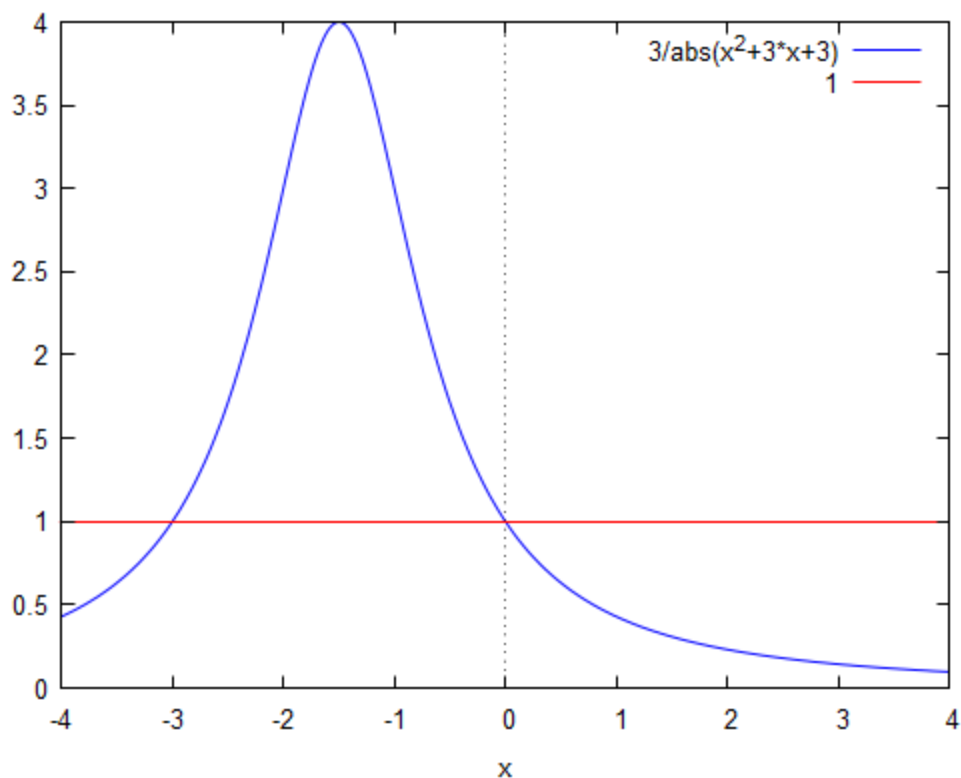
```
(dalamb) 3*(n+2)^5/((n+1)^4*(n+3)*(x^2+3*x+3))
```

```
(%i4) lim: limit(dalamb,n,inf);
```

```
(lim) 3/(x^2+3*x+3)
```

Графічно розв'яжемо нерівність $\text{abs}(3/(x^2+3x+3)) < 1$

```
(%i8) wxplot2d([abs(lim),1],[x,-4,4]);
```


З графіка видно, що розв'язком буде область $(-\infty; 3) \cup (0; +\infty)$.
Дослідимо ряд на кінцях інтервалів:

(%i9) $a(n, -3);$

(%o9)
$$\frac{(n+1)^4}{n+2}$$

(%i10) $a(n, 0);$

(%o10)
$$\frac{(n+1)^4}{n+2}$$

Очевидно, що в точках $x=\{0, 3\}$ ряд розбігається, тому остаточно, область збіжності ряду має вигляд: $(-\infty; 3) \cup (0; +\infty)$.

Завдання 2. Розв'язок:

Задаємо функцію f

(%i4) $f: (\exp(x)-2)/(x^2+1);$

(f)
$$\frac{e^x - 2}{x^2 + 1}$$

та точку x_0

(%i5) $x0: 1;$

(x0) 1

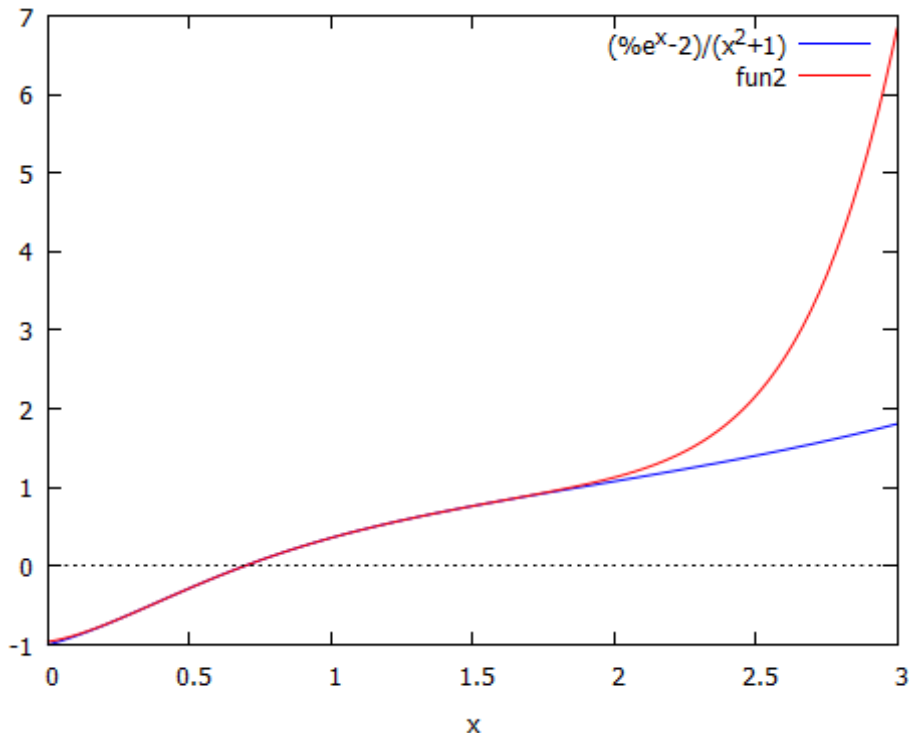
Знаходимо суму перших шести членів розкладу в ряд Тейлора в околі точки x_0

```
(%i9) s: taylor(f,x,x0,6);
```

$$(s) \quad \frac{e^{-2}}{2} + (x-1) - \frac{(x-1)^2}{2} + \frac{e(x-1)^3}{12} - \frac{(e-4)(x-1)^4}{16} + \frac{(e-10)(x-1)^5}{40} + \frac{(e+18)(x-1)^6}{144} + \dots$$

Будуємо графіки функції f та частинної суми перших шести членів розкладу в ряд Тейлора в околі точки x_0

```
(%i16) plot2d([f,s],[x,0,3,1.5]);
```


Завдання 3. Розв'язок:

Задаємо функцію f

```
(%i36) f: (x+1)/(x^2+1);
```

$$(f) \quad \frac{x+1}{x^2+1}$$

та точку x_0

```
(%i37) x0:-1;
```

```
(x0) -1
```

Виводимо десять перших членів розкладу в ряд Тейлора

```
(%i45) taylor(f,x,x0,10);
```

$$(%o45)/\pi \quad \frac{x+1}{2} + \frac{(x+1)^2}{2} + \frac{(x+1)^3}{4} - \frac{(x+1)^5}{8} - \frac{(x+1)^6}{8} - \frac{(x+1)^7}{16} + \frac{(x+1)^9}{32} + \frac{(x+1)^{10}}{32} + \dots$$

Завдання 4. Розв'язок:

Задаємо функцію f

```
(%i1) f: x^2-x+1;
```

$$(f) \quad x^2 - x + 1$$

та половину періоду розкладу в ряд Фур'є

```
(%i2) p: 1;
```

```
(p) 1
```

Завантажуємо пакет fourie

```
(%i3) load(fourie)$
```

Та знаходимо коефіцієнти розкладу в ряд Фур'є

```
(%i20) fourier(f,x,p);
```

```
(%t20)  $a_0 = \frac{4}{3}$ 
```

```
(%t21)  $a_n = \frac{4 \sin(\pi n)}{\pi n} - \frac{4 \sin(\pi n)}{\pi^3 n^3} + \frac{4 \cos(\pi n)}{\pi^2 n^2}$ 
```

```
(%t22)  $b_n = \frac{2 \cos(\pi n)}{\pi n} - \frac{2 \sin(\pi n)}{\pi^2 n^2}$ 
```

```
(%o22) [%t20,%t21,%t22]
```

Спрощуємо результат

```
(%i23) foursimp(%);
```

```
(%t23)  $a_0 = \frac{2^2}{3}$ 
```

```
(%t24)  $a_n = \frac{4(-1)^n}{\pi^2 n^2}$ 
```

```
(%t25)  $b_n = \frac{2(-1)^n}{\pi n}$ 
```

```
(%o25) [%t23,%t24,%t25]
```

Знаходимо п'ять перших коефіцієнтів розкладу

```
(%i26) create_list(ev(%t24,n=i),i,1,5);
```

```
(%o26) [ $a_1 = -\frac{4}{\pi^2}, a_2 = \frac{1}{\pi^2}, a_3 = -\frac{4}{9\pi^2}, a_4 = \frac{1}{4\pi^2}, a_5 = -\frac{4}{25\pi^2}$ ]
```

```
(%i27) create_list(ev(%t25,n=i),i,1,5);
```

```
(%o27) [ $b_1 = -\frac{2}{\pi}, b_2 = \frac{1}{\pi}, b_3 = -\frac{2}{3\pi}, b_4 = \frac{1}{2\pi}, b_5 = -\frac{2}{5\pi}$ ]
```

Висновок: навчився розкладати функції в ряд Тейлора та в ряд Фур'є, використовуючи програму Maxima.